

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

k soutoku, mineme bronzovou sochu věnovanou právě soutoku, od J. Škody (1934). Dvě postavy v životní velikosti symbolizují obě řeky. K vlastní špici je to asi 40 m. Terén k hladině tam klesá asi o 4 m. Obě řeky jsou tu přibližně stejně široké snad 40 m, Orlice možná i širší. Hladiny jsou vzedmuté, takže klidné, v Orlici nezřídka spatříme ryby. Pravý břeh Labe i levý břeh Orlice a potom Labe jsou vysoké (4 – 5 m), nikoliv strmé, zatravněné. Labe na soutoku teče od severu k jihu, Orlice přitéká od severovýchodu. Obě řeky se nad soutokem mírně stáčí k východu, Labe pod soutokem pozvolna k západu. Přes obě řeky nad soutokem vedou mosty stavěné zároveň jako jezy. Jez na Labi patří k elektrárně z roku 1910 od architekta Šnajdra. Za vidění stojí její věž s hodinami.

Asi 120 m pod soutokem vede přes Labe most U soutoku, součást frekventované čtyřproudé Sokolské ulice. Obě řeky lemují

nad i pod soutokem vzrostlé listnaté stromy. Po obou vnějších stranách vedou asfaltové cyklistické stezky. Absolvujeme-li procházku ze špičky soutoku k elektrárně, přes Labe a pak po proudu až na zmíněný most U soutoku, budeme odměněni zvlášť pěkným pohledem. V zorném poli budou soutok, obě řeky lemované stromy, ale i nejcharakterističtější objekty Hradce Králové – obě věže katedrály sv. Ducha a Bílá věž (nad stromy levého břehu Orlice).

Radbuza s Mží

Soutok těchto dvou řek je jeden ze čtyř soutoků v Plzni. Tento je asi nejznámější, nejsnáze přístupný, nejbližší středu města a hlavně, spojením Mže a Radbuzy vzniká Berounka. Pramen Mže v Německu se považuje za pramený tok Berounky, která ústí do Vltavy v Praze. Mže od pramene (tam se jmenuje Blätterbach, pak Reichenbach a ještě i Černá voda) až sem

měří 106,5 km, průměrný průtok zde činí 8,55 m³ za vteřinu. Radbuza pramení na svazích Českého lesa, severovýchodně od obce Závist (20 km západně od Horšovského Týna), až sem měří 111,5 km, průměrný průtok v ústí je 11,1 m³/sec. I tady tedy řeka delší, s rozsáhlejším povodím i vydatnější na vodu, není uznávána za hlavní zdrojnicí, resp. ztrácí své jméno.

Přístup: Soutok leží asi 1 km severovýchodně od náměstí Republiky. Přesněji za Šturovými sady a areálem stadiónu Viktorie Plzeň. Přijždíme-li od Prahy, jedeme ulicí Rokycanskou, pak ulicí U Prazdroje, na jejím konci zatáčíme vpravo přes řeku, vidíme vpravo velkou sokolovnu a stadión. Ke špici vedou dvě cesty, zvolme tu po levém břehu Radbuzy lípovou alej. Jdeme kolem ohrady areálu, pak se ocitneme pod skupinou posledních asi třiceti lip s lavičkami. Odtud špiče pozvolna klesá 50 m až k vodě. Díváme-li

FOTO: ARCHIV

Klín mezi sbíhajícími se Olší a Odrou je součástí Česka, oba protilehlé břehy řeky jsou polské. (vlevo)

Spojení Mže a Radbuzy v Plzni vzniká Berounka. (vpravo)

Orlice ústí do Labe v Hradci Králové. (dole)

FOTO: VIT RYŠÁNEK

se po proudu, řeka po pravici je Radbuza, po levici Mže, před námi Berounka.

Celý pravý břeh Radbuzy a pod soutokem Berounky je porostlý olšemi, akáty, vrbami, které cloní rozsáhlý areál Prazdroje. Jeden objekt s cihlovým komínem je mezi stromy vidět. Berounka kousek pod soutokem překlenutá nevábným potrubím, teče skoro kilometr na severovýchod a pak se ztrácí v levém oblouku. V pozadí, to už se díváme směrem kolmo na levý břeh, je fakultní nemocnice. Nyní stáčíme pohled proti proudu Mže. Vidíme asi 150 m odtud přes řeku lávku pro pěší, spojenou s teplovodem, pár desítek metrů dál proti proudu nízký splávek a za ním ještě asi 200 m vysoký jez, pak řeka zatáčí vpravo. Ze soutoku uvidíme i špičku katedrály sv. Bartoloměje, nejvyšší kostelní věže u nás. Voda Mže plyne nízkými břehy ohraničeným korytem. Radbuza obvykle teče jakoby pravou polovinou říčního úvozu (levou zatravněnou zaplňuje při velké vodě), hladina široká asi 20 m. Ještě koncem 17. století si Mže uchovávala svůj název až k Berounu a před tím dokonce až k soutoku s Vltavou. Dnes však Mže končí zde a odtud plyne k Vltavě Berounka celých 139 km. Mnozí Plzeňané si dodnes myslí, že Berounka začíná až na soutoku s Úslavou. ➔

FOTO: VIT RYŠÁNEK